

IN MEMORIAM IULIU-ADRIAN PAUL

arheolog, membru titular

născut la 18 iulie 1930, Bocicău, județul Satu Mare, decedat la 4 noiembrie 2009

Studii: Facultatea de Istorie a Universității *Babeș-Bolyai*, Cluj-Napoca (1957); doctor în Istorie la Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași, cu teza *Cultura Petrești în lumina noilor cercetări* (1978).

Activitatea profesională: Muzeograf-arheolog, șef de secție și director științific, Muzeul Brukenthal din Sibiu (1957-1979); prof. asociat, Facultatea de Istorie și Filologie din Institutul de Învățământ Superior Sibiu, acum Univ. *Lucian Blaga* (din 1969); conferențiar și profesor titular de Istoria veche a României, Preistorie și Arheologie, la aceeași universitate (1979-1991); profesor titular și rector la Univ. *1 Decembrie 1918* Alba Iulia (1991-1999); conducător științific de doctorat în specialitatea Arheologie preistorică, Universitatea *Babeș-Bolyai* din Cluj – Napoca (din 1991); conducător de doctorate, în aceeași specialitate, Univ. *1 Decembrie 1918*, Alba Iulia (din 1999); Director al Centrului de Cercetări Pre- și Protoistorice din cadrul Universității din Alba Iulia și al Bazei de Cercetări cu Utilizatori Multipli, înființată de CNCSIS cu sprijinul Băncii Mondiale (grant), 1999; profesor consultant, conducător de doctorat și director, Institutul de Arheologie Sistemică, Univ. *1 Decembrie 1918*, Alba Iulia (din 2004); *Doctor Honoris Causa*, Univ. de Vest, Timișoara, 2007; profesor emerit: 2008; a contribuit la înființarea Univ. *1 decembrie 1918*, Alba Iulia.

Cercetare: din 1957, coordonator al lucrărilor de cercetare de pe 21 de șantiere arheologice din Transilvania, printre care: Pianu de Jos-Podei, Ocna Sibiului-Triguri, Daia Română, Tărtăria, Păuca, Limba-Bordane. Participă și la numeroase șantiere sistematice din țară, precum și la șantiere din Ungaria, Cehia, Slovacia și Macedonia. Prin cercetări complexe inter- și multidisciplinare, bazate pe conceptul de arheologie sistemică, ce presupune o conlucrare strânsă și interdependentă a metodelor clasice cu cele arheometrice, moderne, sprijinită pe un sistem informatizat, statuat din punct de vedere teoretic și metodologic tot în cadrul IAS, au fost urmărite, probleme legate de procesul migrațiilor, directe sau de gradație, a difuziunilor și/sau a interinfluențelor culturale și a constituirii

grupurilor și/sau a grupărilor etno-culturale, creatoare ale încă puțin cunoscutei civilizații sud-est și central europene. În acest context, un loc central îl ocupă problema apariției semnelor și simbolurilor, ca elemente incipiente de scriere în spațiul carpato-balcano-danubian și problema Tăblițelor de la Tărtăria.

Granturi de tip A: *Aspecte ale neoliticului și eneoliticului din Transilvania în context sud-est și central-european* (1993-1994); *Pre- și protoistoria bazinului mijlociu al văii Mureșului* (1995-1998); *Culturi și complexe culturale neo-eneolitice și din epoca bronzului în Transilvania centrală și de sud* (1999-2001).

Între 2003–2006: membru în Consiliul de administrație și coordonare al proiectului *MU.S.EU.M. (Multimedia System for a European Museum)* pentru realizarea unui prototip al unui muzeu virtual european. A participat la proiectarea și organizarea Muzeului de istorie din *Primăria Veche-Sibiu*.

Publicații (selectiv): *Cultura Petrești - monografie arheologică*, Ed. Museion, București, 1992; *Vorgeschichtliche Untersuchungen in Siebenbürgen*, Ed. Imago, Sibiu, 1994; *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Praga, 1969; *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, Ed. Enciclopedică, București, 1994; *Le Paléolithique et le Néolithique de la Roumanie en contexte européen*, Iași, 1990. Articole publicate în străinătate: *Der Forschungsstand über die Petrești-Kultur*, în *Studijne Zvesti*, 17, Nitra, 1969; *Așezarea neolitică de la Cașolț (Poiana de Pisc)* în *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europa*, vol. I, A. K. Praha, 1969; *Der gegenwärtige Forschungsstand zur Petrești Kultur*, în *Praehistorische Zeitschrift*, 56, Bd., Heft 2, 1982; în țară: *Das „Mithogramm“ von Salzburg-Ocna Sibiului*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, nr. 2/1966; *Neue Entdeckungen aus dem Paläolitikum in Siebenbürgen*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, vol. 16, nr. 2/1973; *Des Siegelgefäß von Daia română*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, nr. 22, 2, 1979; *Beiträge rumänischer Archäologen zur Klärung von Fragen der Europäischen Vorgeschichten*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, nr. 23, I, 1980; *Betrifft klasierungsstrukturen in der Archäologieinformatik* în *Studia Antiqua et Archaeologica*, VII, Iași, 2000.

Premii: premiul *Vasile Pârvan* al Academiei Române, pentru lucrarea *Vorgeschichtliche Untersuchungen in Siebenbürgen* (1995); Ordinul național *Serviciul Credincios* în grad de Comandor, 2000; Man of the Year Award, Lifetime Achievement Award in Archaeological Sciences, și Charter Fellow in Advisory Directorate International, 2008 (American Biographical Institute).
